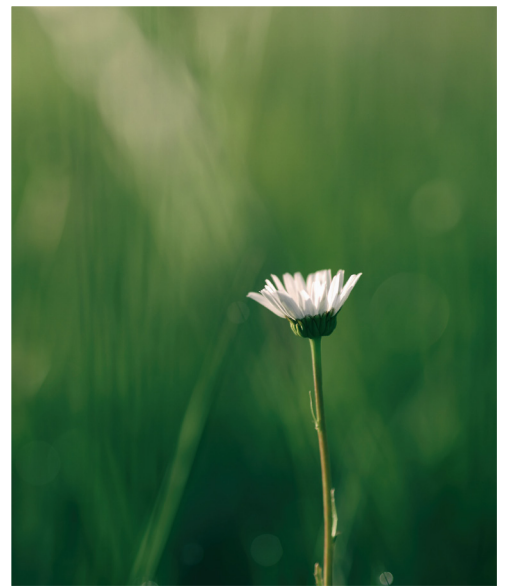




Kohtaaminen vs. etäkohtaaminen

Olen vuosikaudet vannonut kohtaamisen nimeen. ”Kohtaaminen on ensimmäinen tukitoimi” lukee jo monen koulun opetussuunnitelmassa ja tämä tavoite kirkkaana toimitaan useassa koulussa ja päiväkodissa. Mitä enemmän tukea tarvitaan, sitä enemmän keskitytään siihen, millä tavoin toisiamme kohtaamme. Sensitiivinen, tukea antava kohtaaminen koostuu katseesta, ilmeistä ja eleistä ja sanoista. Olemme tottuneet ajattelemaan, että sanat ovat vain osa kohtaamista, suuri merkitys on kaikella muulla, mitä ilmaisemme. Lapsen ja nuoren ystävällinen ja myötätuntoinen kohtaaminen takaa hyvinvointia ja itsemyyötätunnon kehittymistä aikuisena.

Viime aikoina etäkohtaamisia on ollut meillä kaikilla. Itse olen ollut tuttujen ja minulle täysin vieraiden kanssa Teams-, Zoom-, Skype- jne. palaverissa, milloin puheenjohtajana, opettajana tai hiljaisena kuulijana. Onko kohtaaminen etänä ollut toisenlaista kuin livenä? Vai onko niin, että mitä enemmän meillä on kokemusta etäkohtaamisista virtuaalisissa ympäristöissä, sitä enemmän toisen kohtaaminen alkaakin tuntua lähes samanlaiselta kuin mikä tahansa kohtaaminen. Mitä tutummaksi käyttäjälleen virtuaalinen ympäristö tulee, sitä enemmän myös havainnoimme toisiamme ja viestimme myös muulla tavoin kuin puheella. Vähitellen virtuaalinen ympäristö innostaa keskinäiseen luottamukseen, luovuuteen ja vuorovaikutukseen.

Virtuaaliset oppimisympäristöt ovat tulleet jäädäkseen. Saattaa olla lapsia ja nuoria, joiden tuki onkin entistä enemmän sitä, että saa opiskella etänä. Sanavalinnat ja äänenpainot sekä keskittyminen siihen, mitä toinen sanoo, on keskeistä. Dialoginen etäkohtaaminen tarkoittaa tarkentavia kysymyksiä, kuulin sinun sanovan..., tarkoititko, että... ja kysymyksiä, joihin toinen ei voi vastata vain kyllä tai ei. Nyt totuttaudumme etäkohtaamisen ammattilaisiksi, se voi kestää, annetaan aikaa jokaiselle, myös itselle.



Elina Kontu

Psykologian professori (alana autismikirjo ja kehitysvammapsykologia)
Tampereen yliopisto ja Seinäjoen yliopistokeskus
elina.kontu(at)tuni.fi